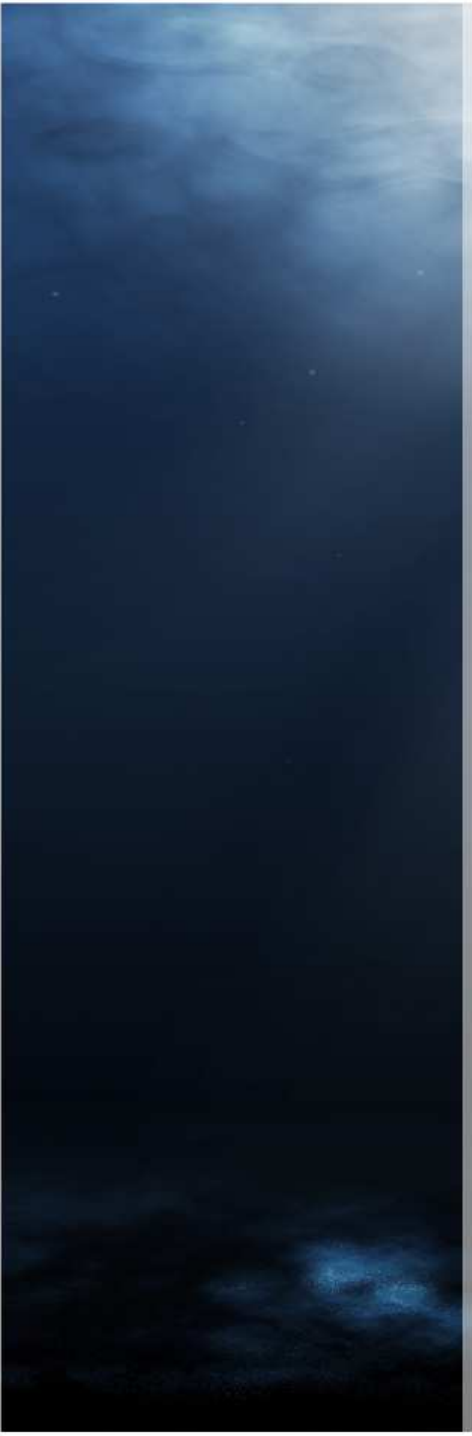

Európa motorja 2018-ban? - Németország várható Európa-politikája a gazdasági helyzet és a belpolitikai erőviszonyok tükrében

Dr. Ferkelt Balázs

Budapesti Gazdasági Egyetem, Külkereskedelmi Kar

Szeged, 2018. március 8.

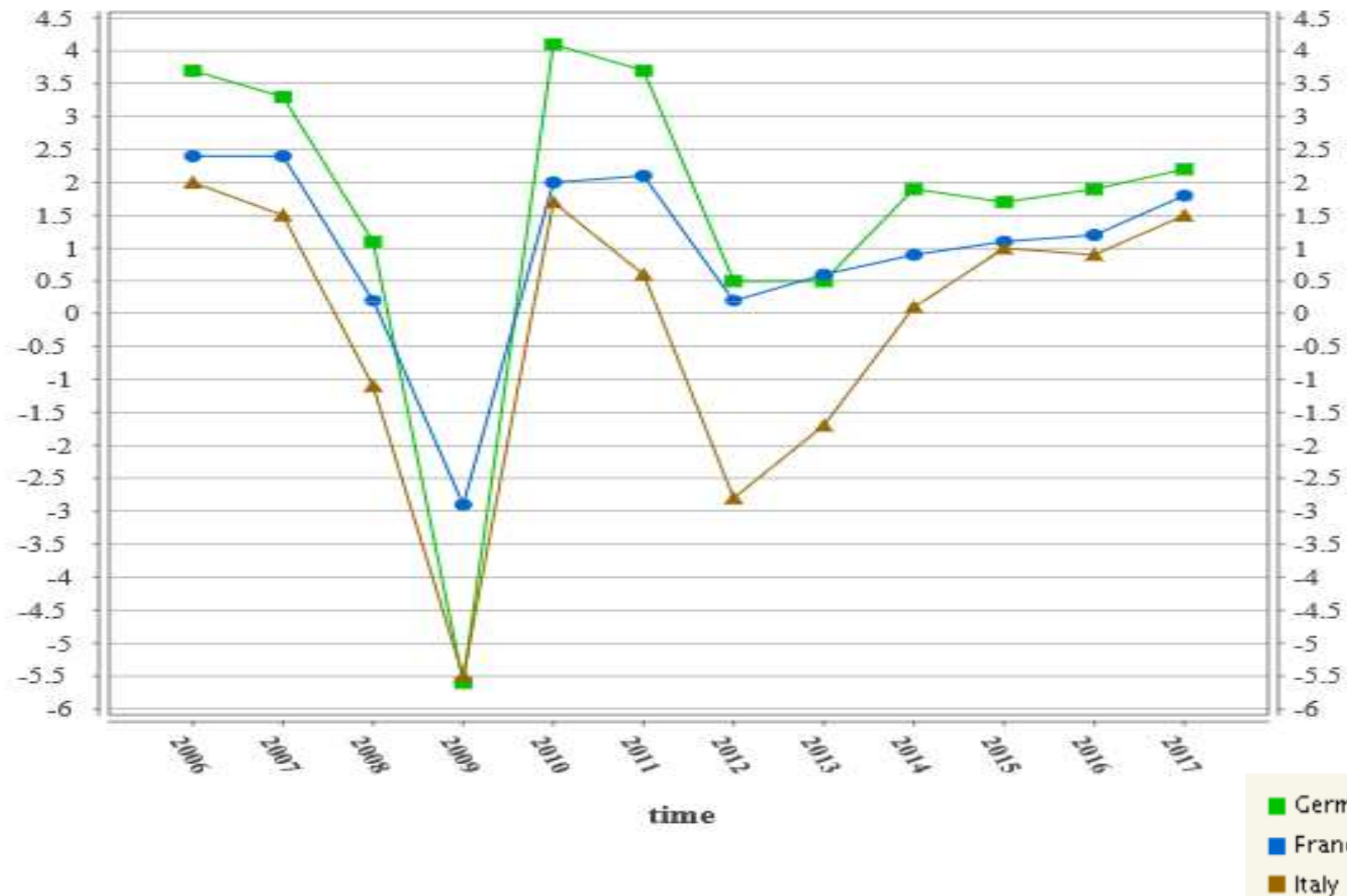

Bevezetés, alapvetések

- € Németország Európa első számú gazdasági és exporthatalma.
- € A német gazdaság teljesítménye, az ország stabilitása az egész Európai Unió és az eurozóna jelenét és jövőjét meghatározza.
- € Németország több társadalmi-gazdasági kihívással szembesült az elmúlt évtizedben.

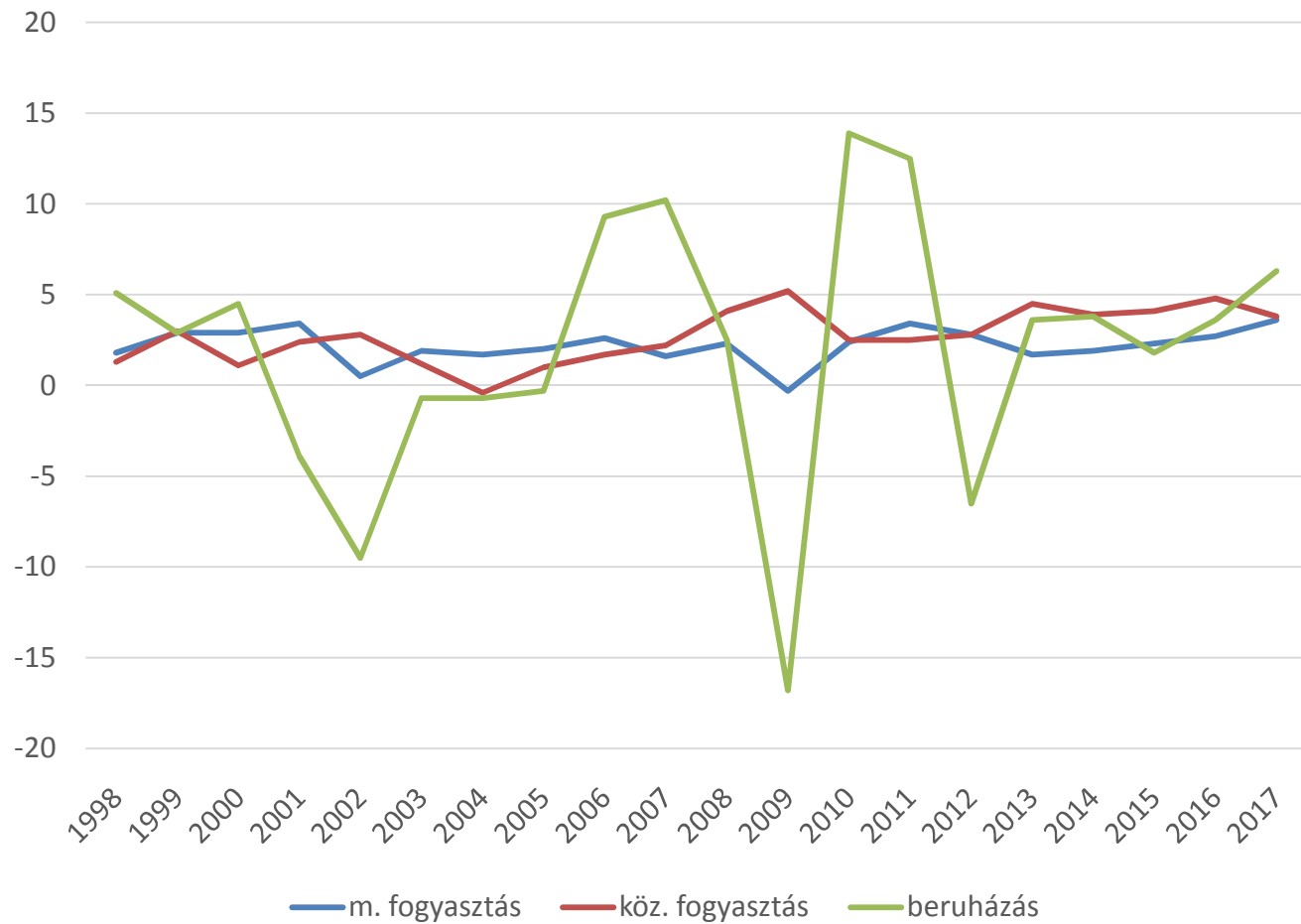
Németország gazdasága I.

Reál GDP-növekedés (% , EUROSTAT, 2018)

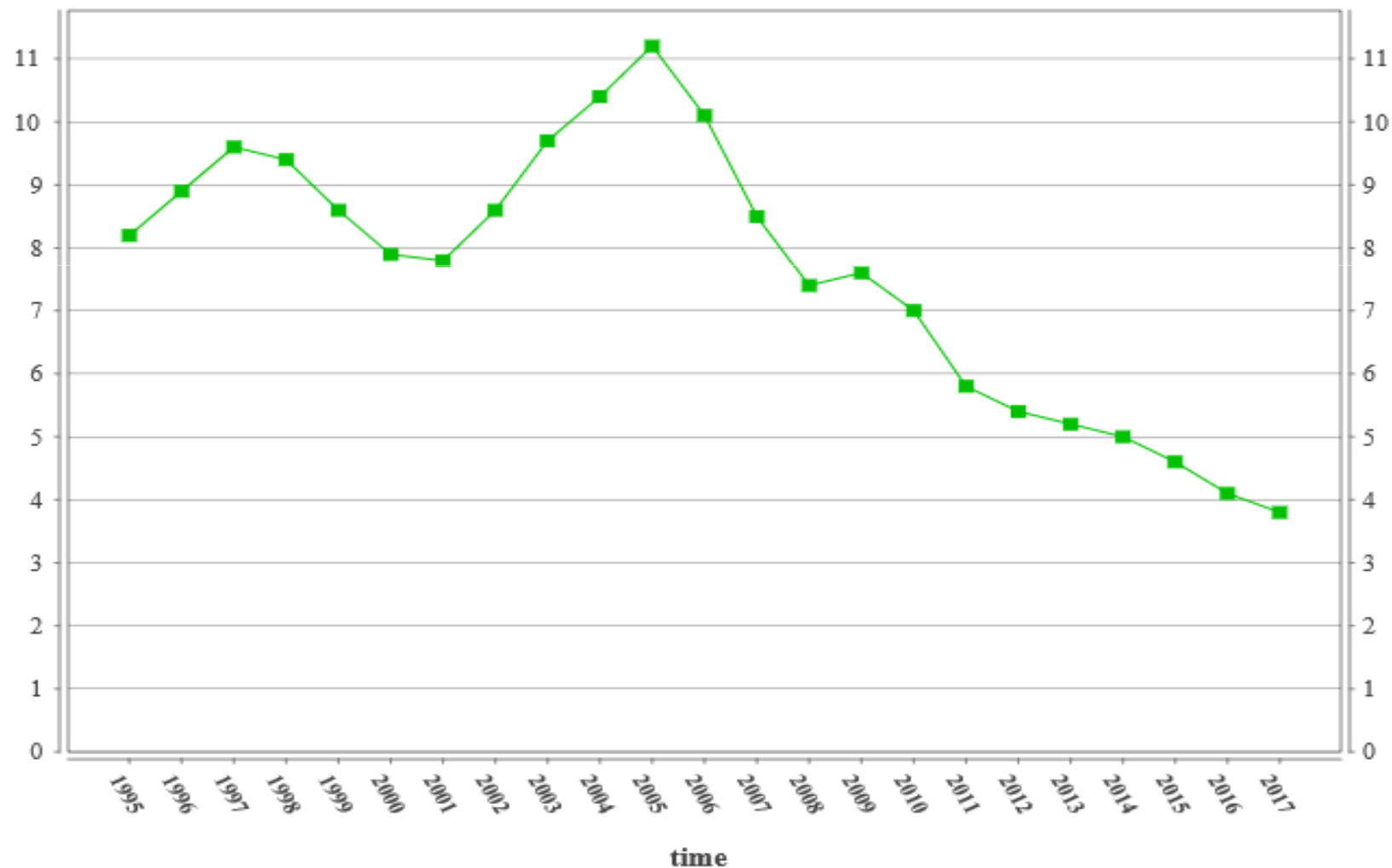
Németország gazdasága II.

A GDP-növekedés motorja (%-os változás, Destatis, 2018)

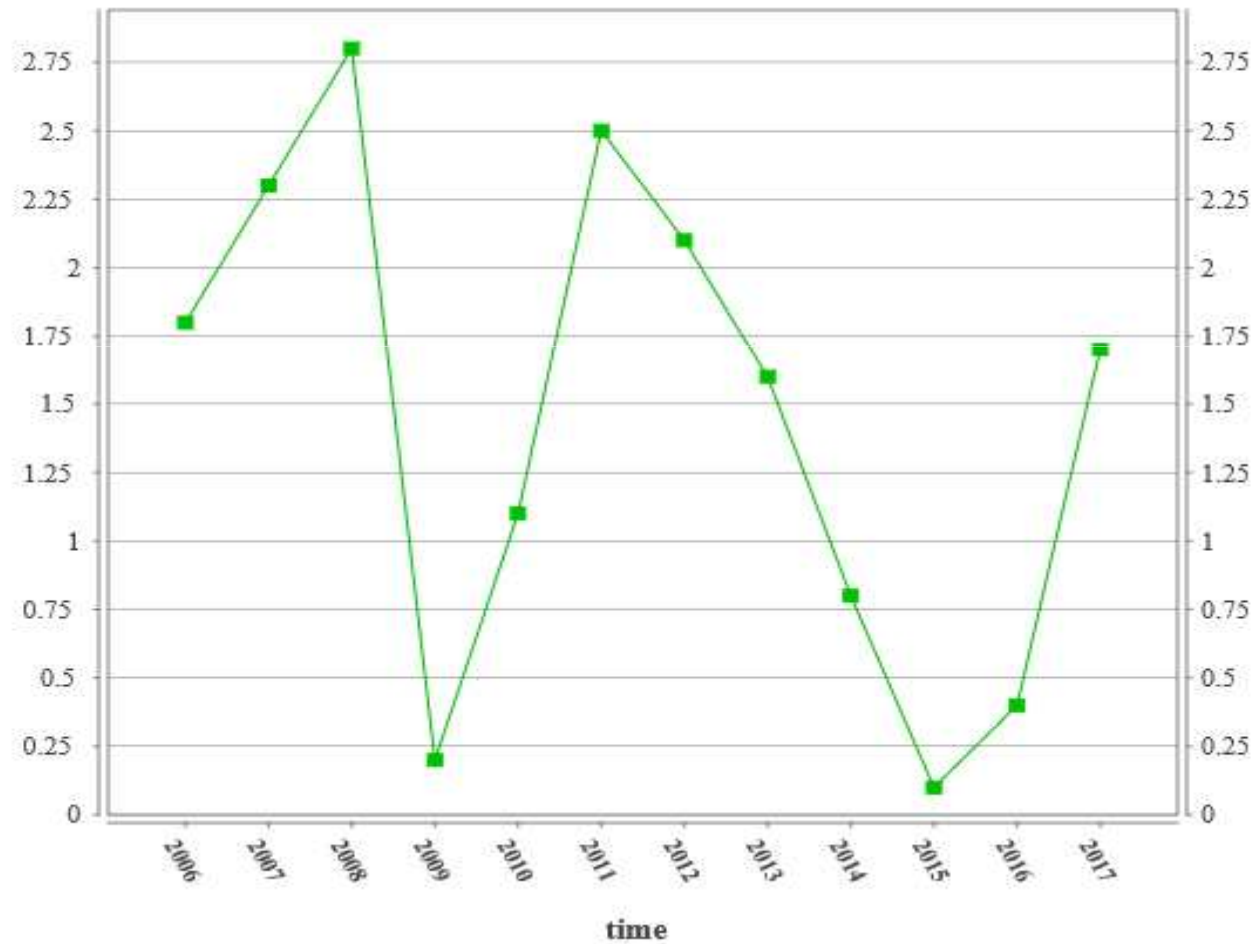
Németország gazdasága III.

Munkanélküliségi ráta (% , EUROSTAT, 2018)

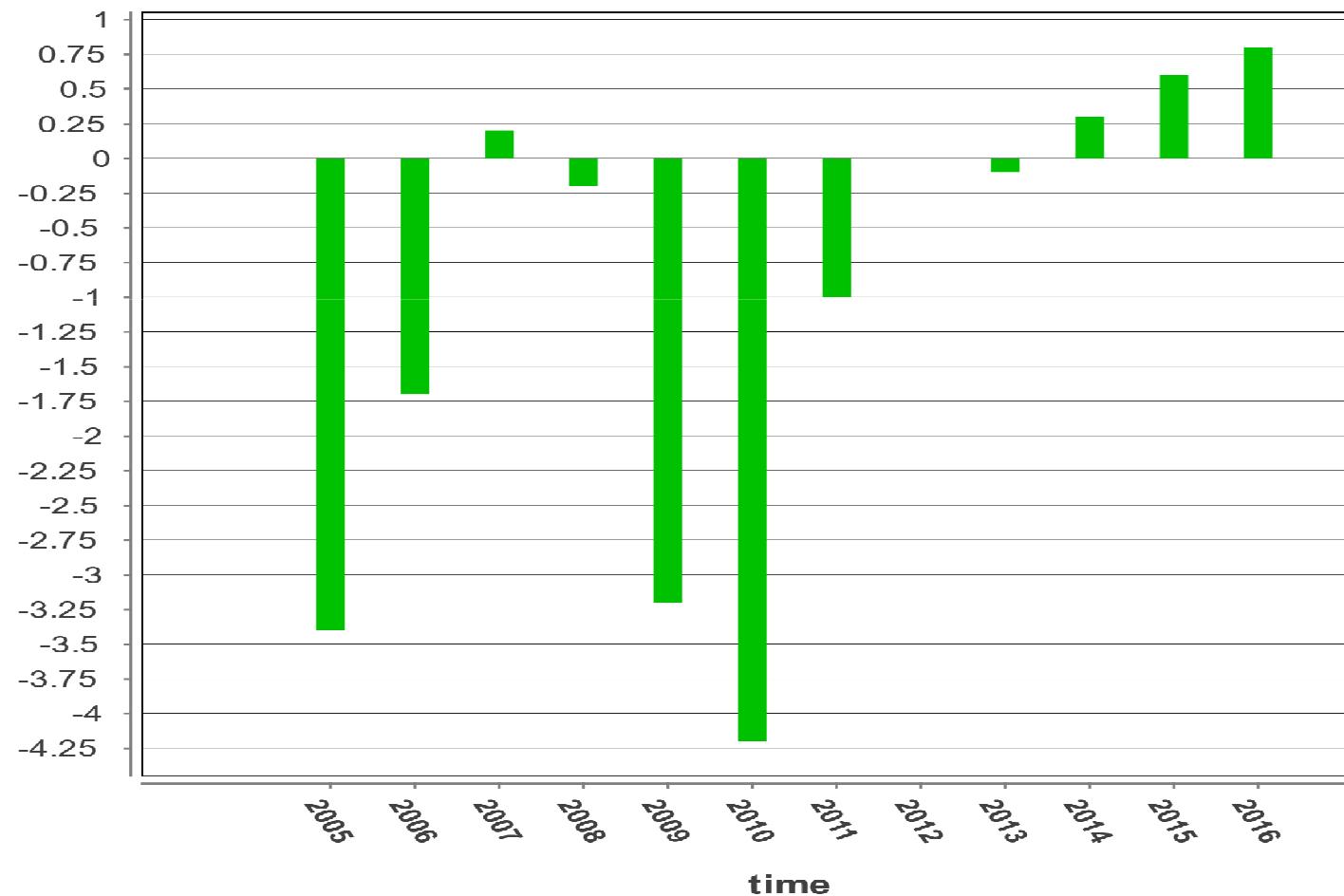
Németország gazdasága IV.

Inflációs ráta alakulása (% , EUROSTAT, 2018)

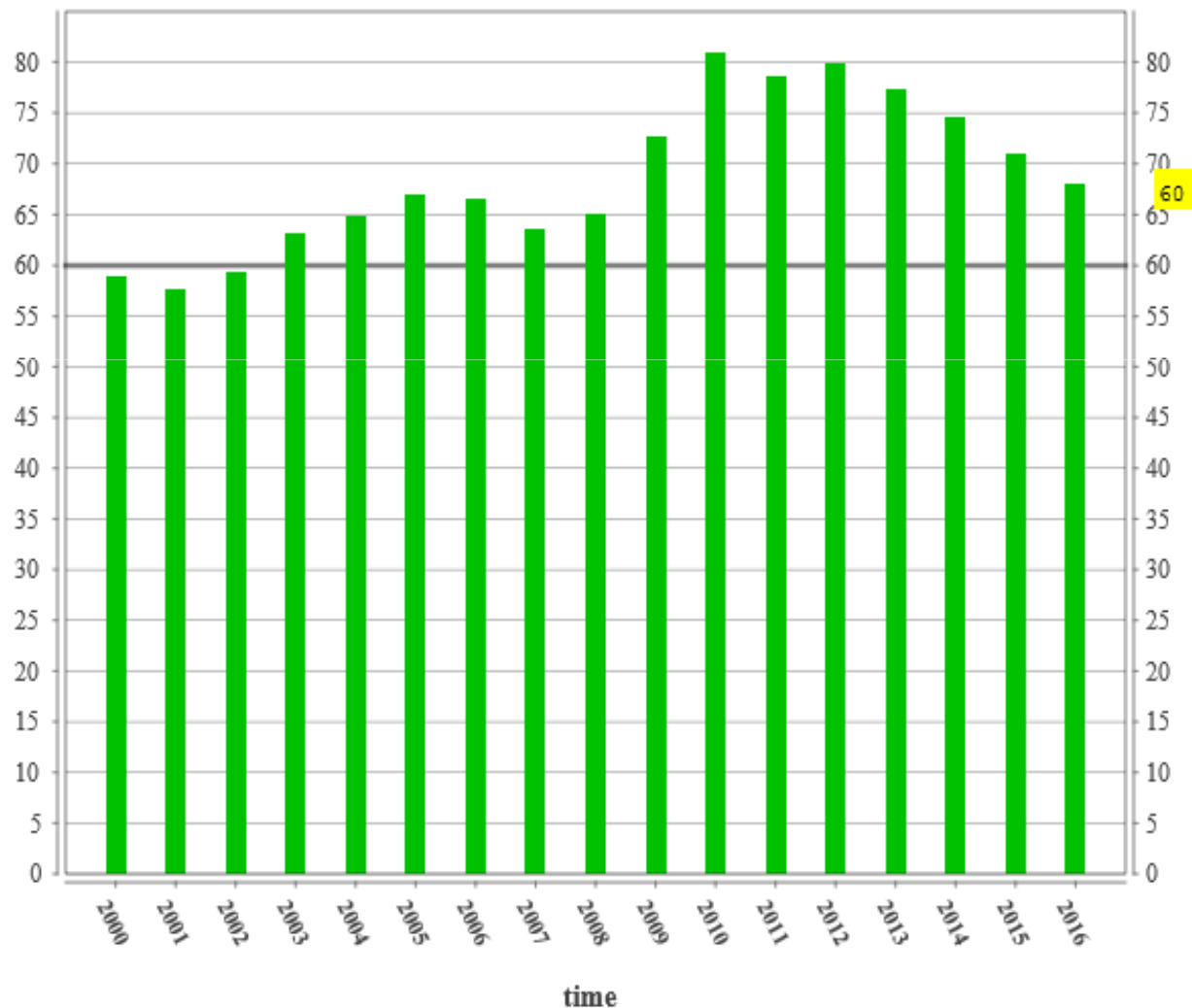
Németország gazdasága V.

Államháztartási egyenleg a GDP %-ában (EUROSTAT, 2018)

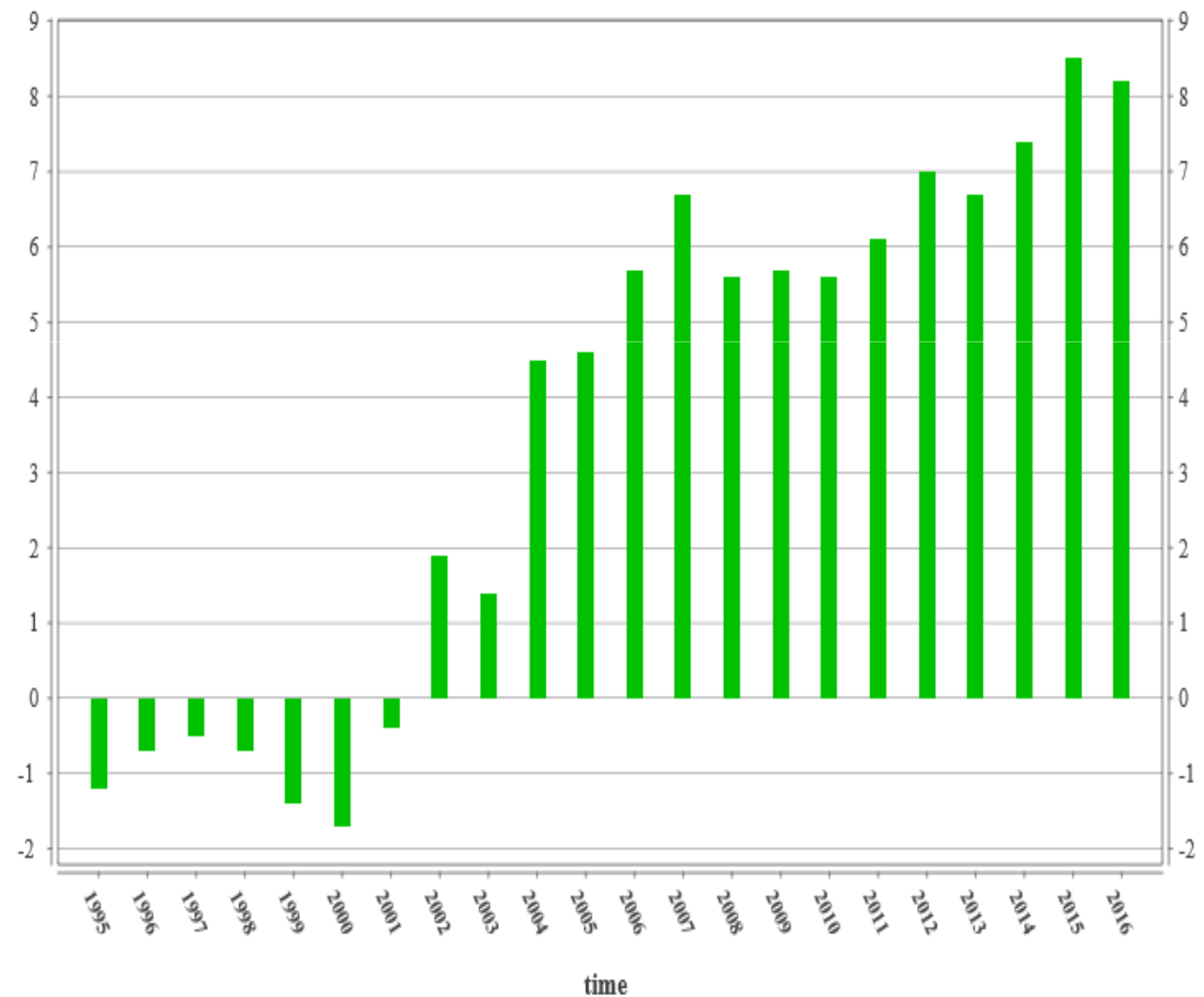
Németország gazdasága VI.

Bruttó államadósság a GDP %-ában
(EUROSTAT, 2018)

Németország gazdasága VII.

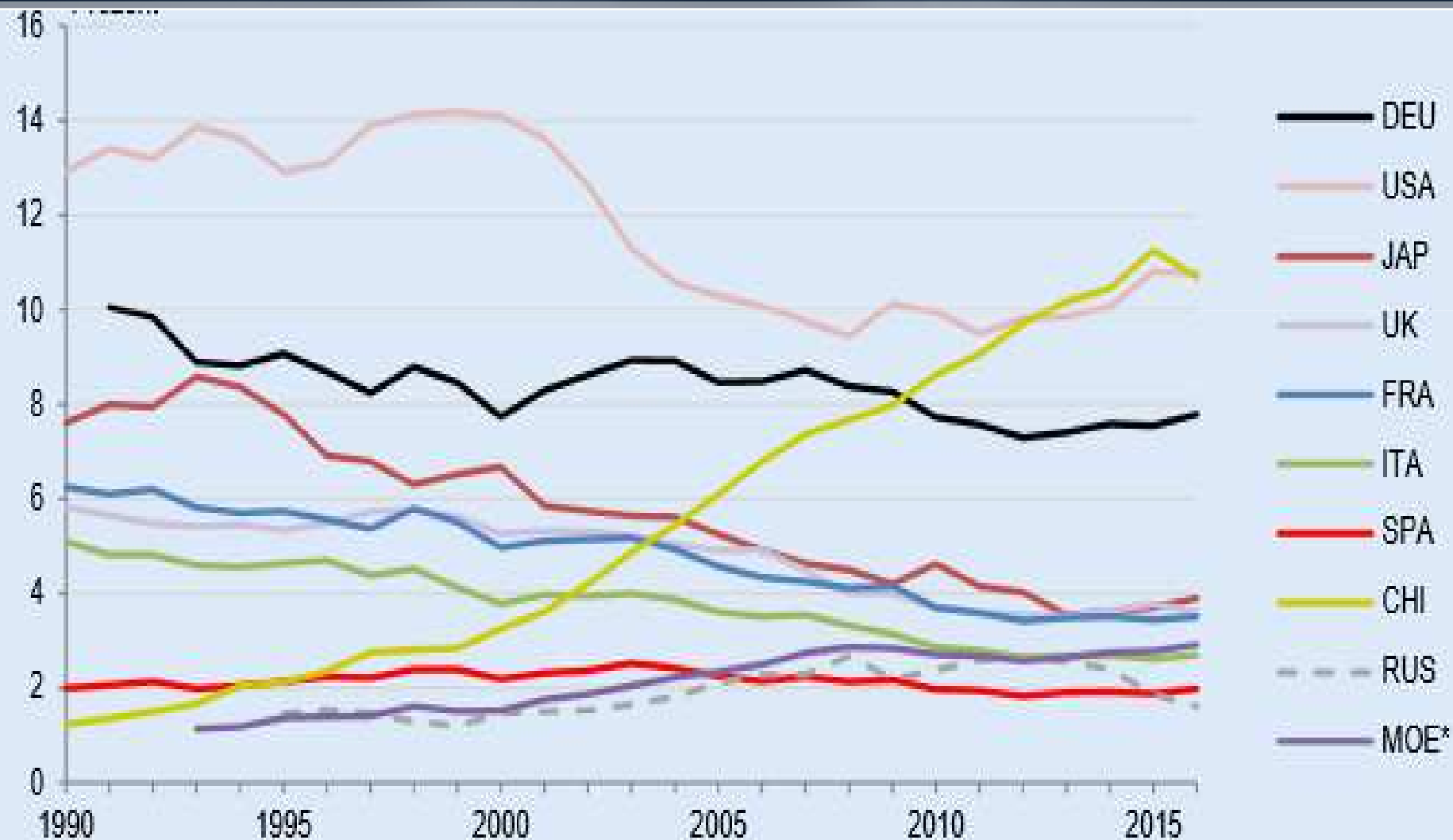
Folyó fizetési mérleg egyenlege a GDP %-ában
(EUROSTAT, 2018)

Németország gazdasága VIII.

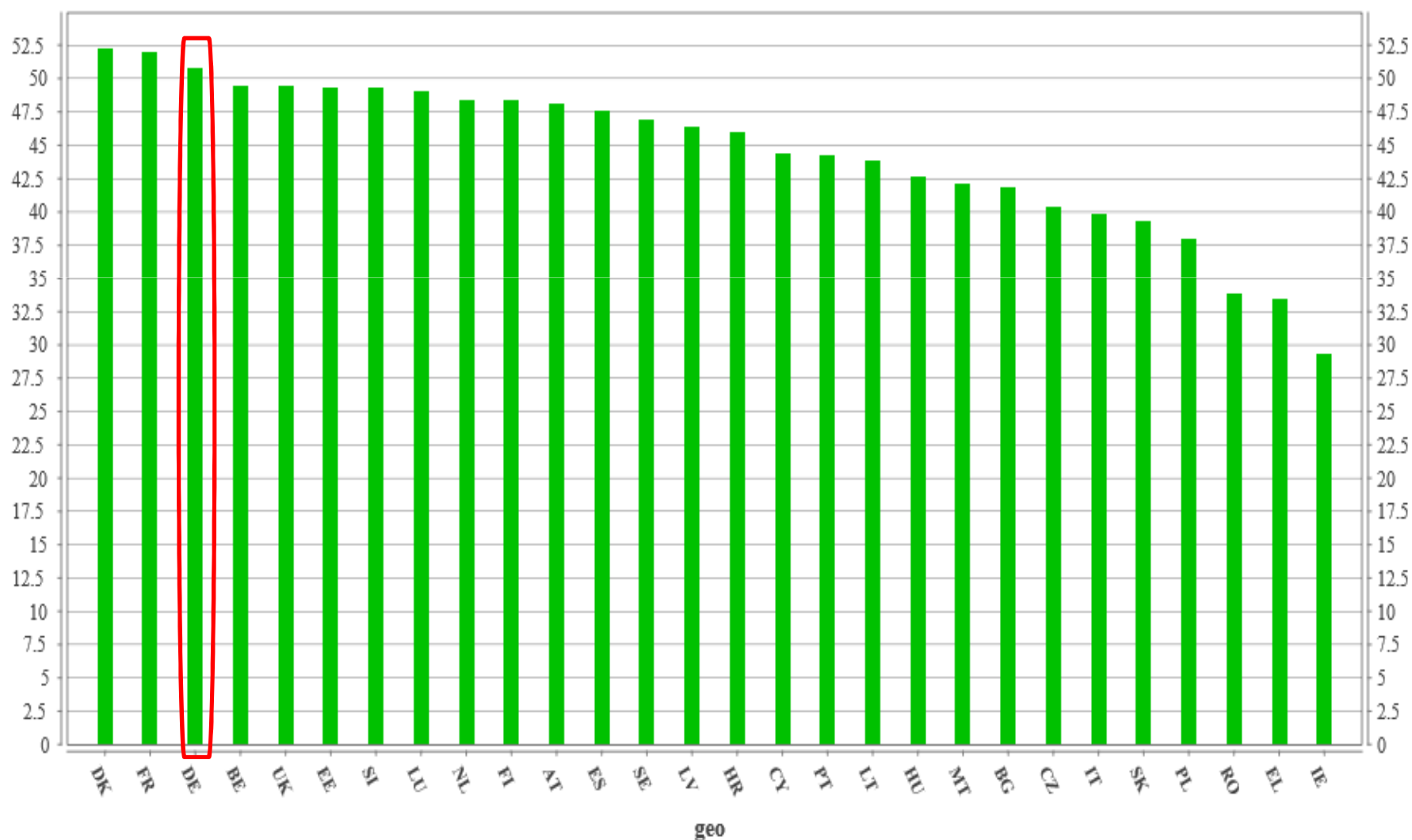
Világpiaci exportrészesedés (%)

(Institut der Weltwirtschaft Kiel, 2017))

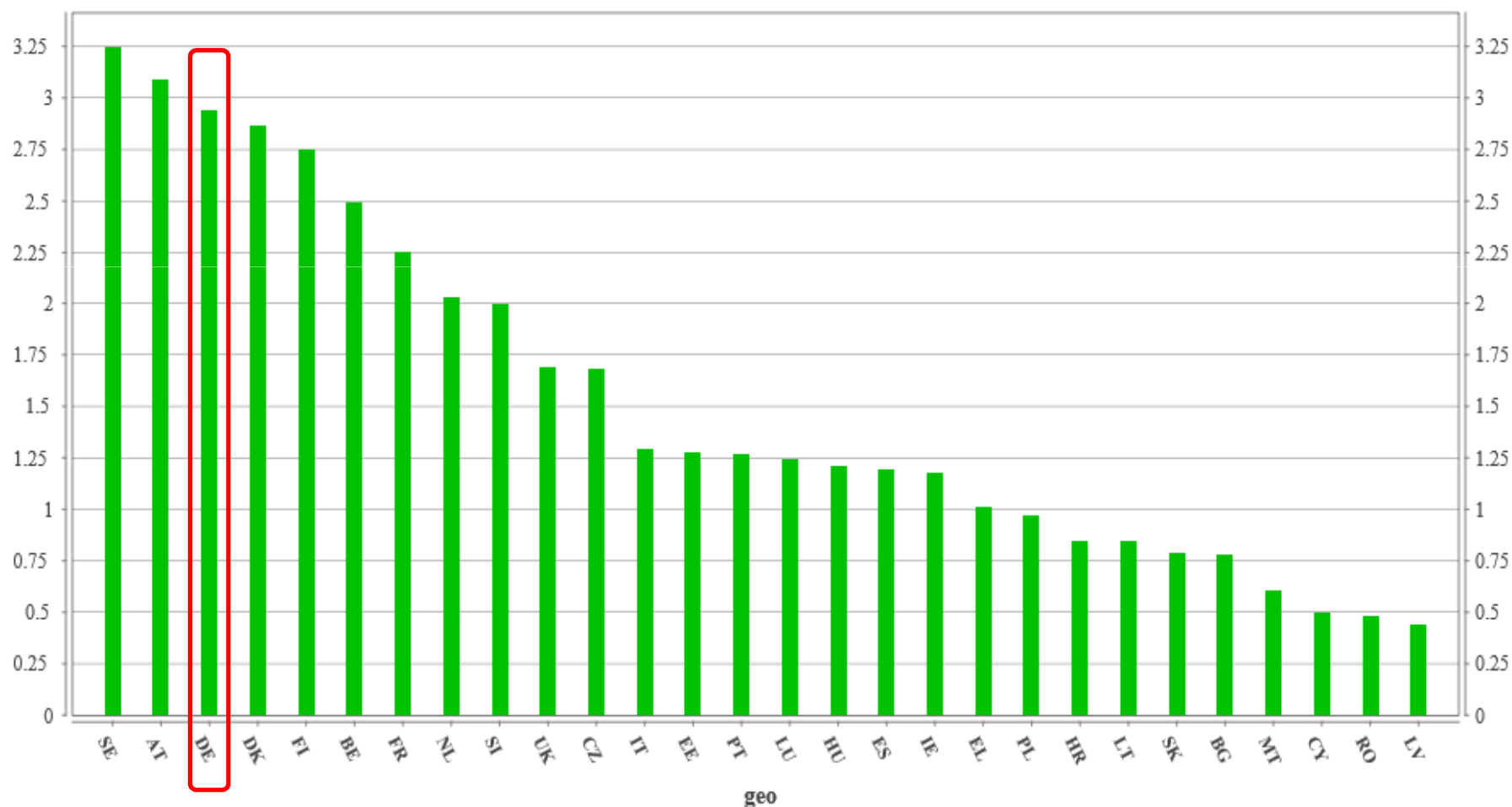
Németország gazdasága IX.

Összes bérköltség a GDP %-ában (EUROSTAT, 2018)

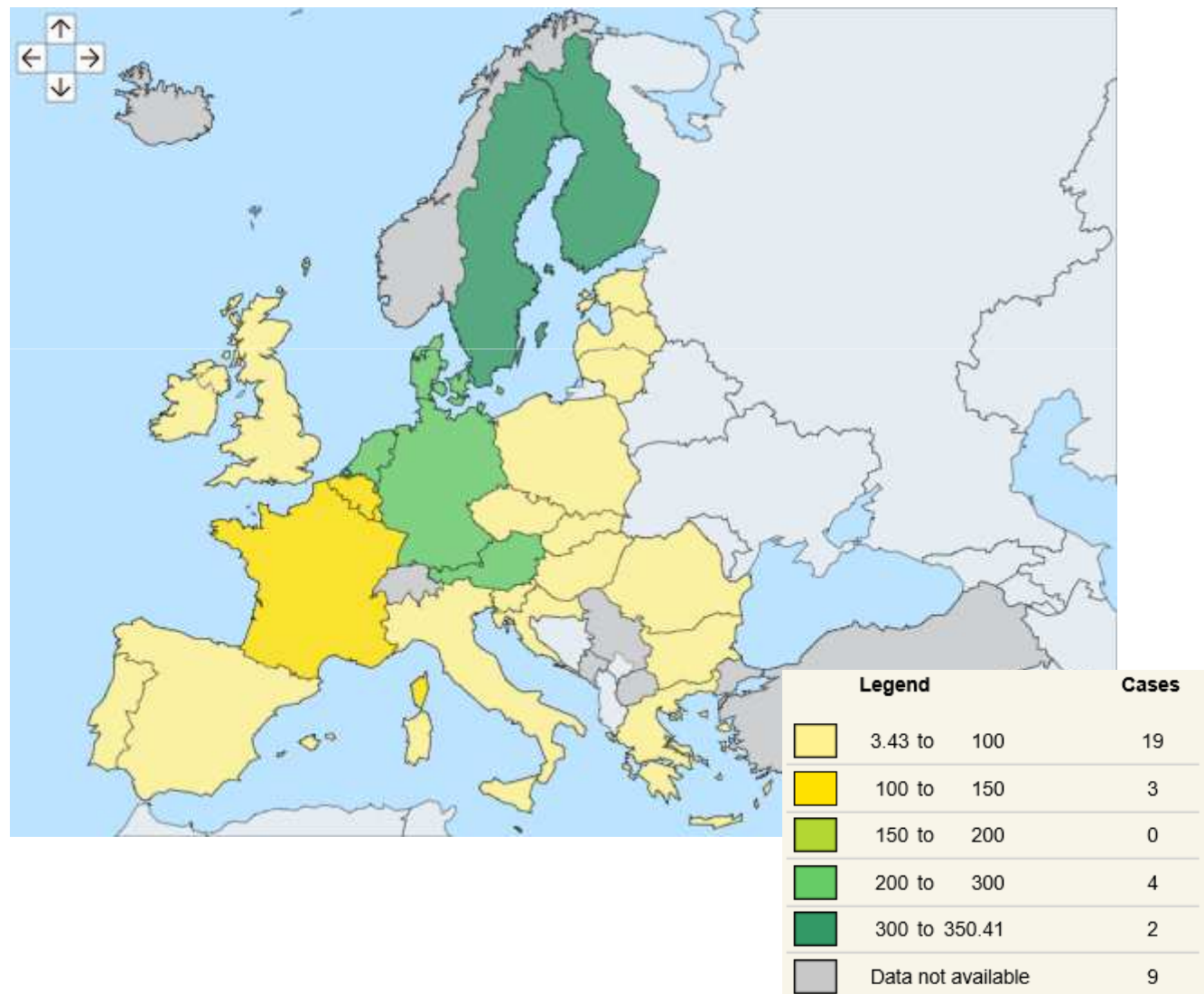
Németország gazdasága X.

GERD-mutató alakulása (% , 2016, EUROSTAT 2018)

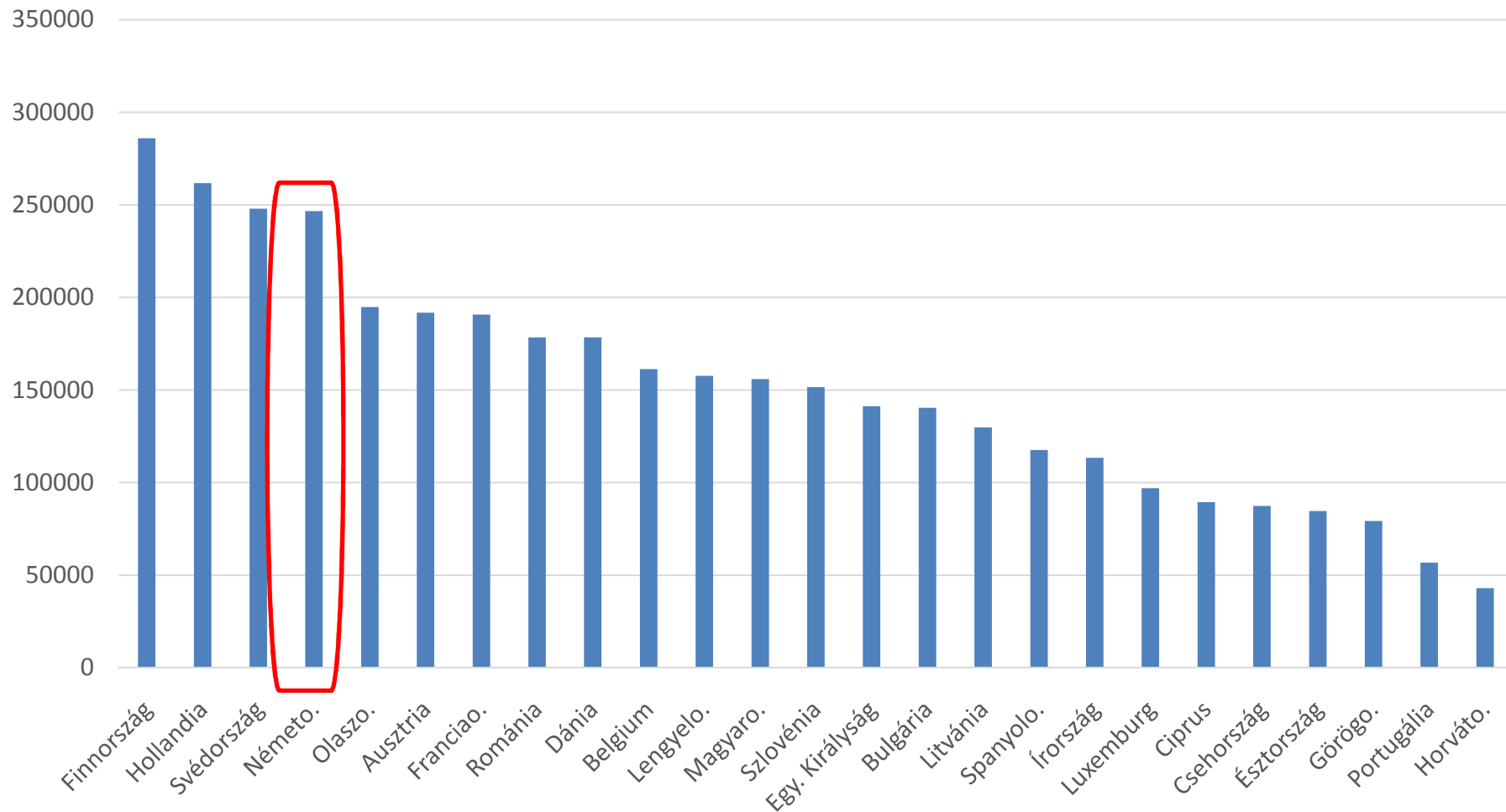
Németország gazdasága XI.

Egy millió lakosra jutó szabadalmak száma
(db, 2014, EUROSTAT, 2018)

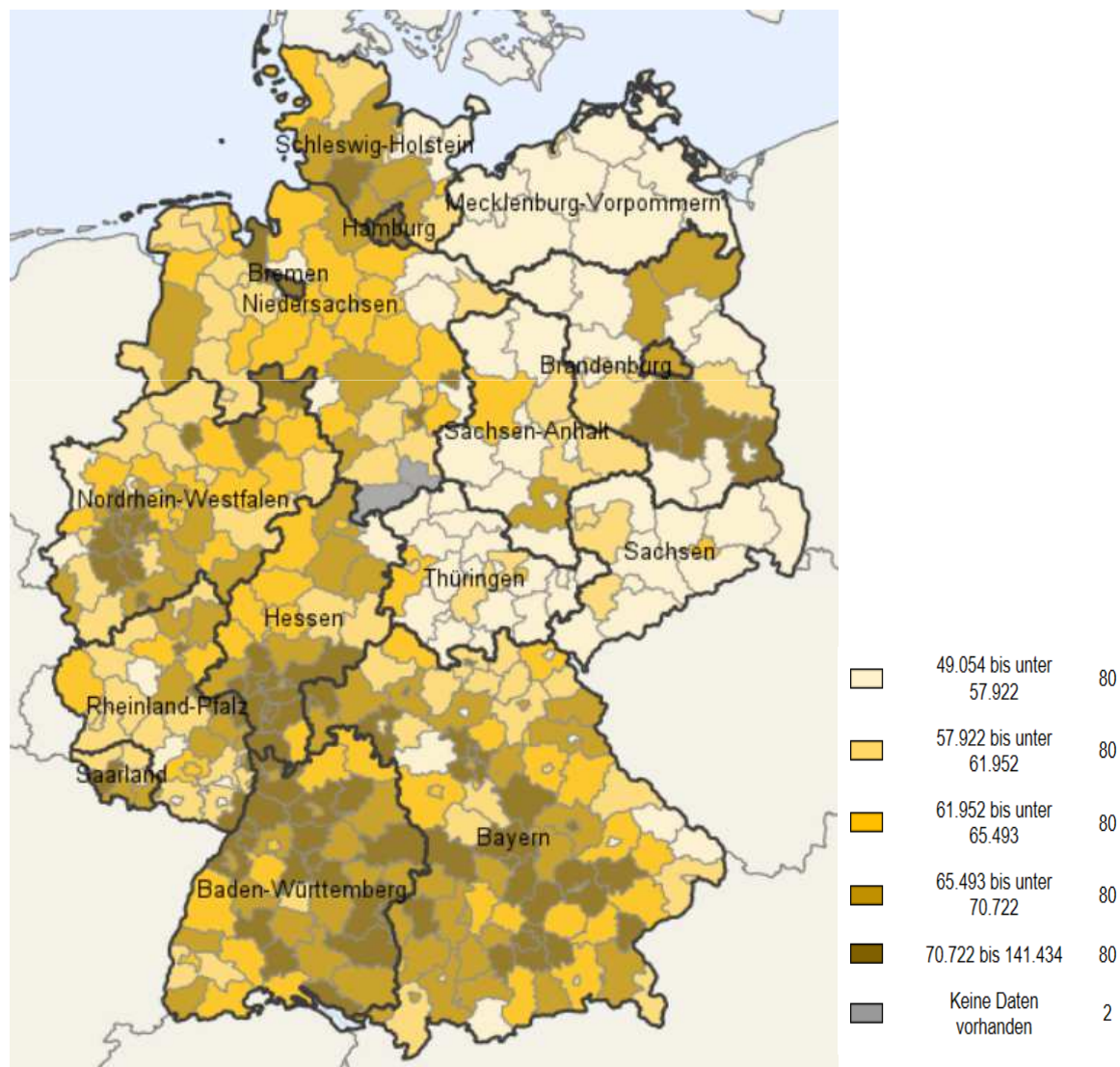
Németország gazdasága XII.

Egy szabadalomra jutó K+F kiadások (€, 2014)
(EUROSTAT 2018 alapján saját számítások)

Németország gazdasága XIII.

Egy főre jutó regionális GDP
(2015, DESTATIS, 2018)

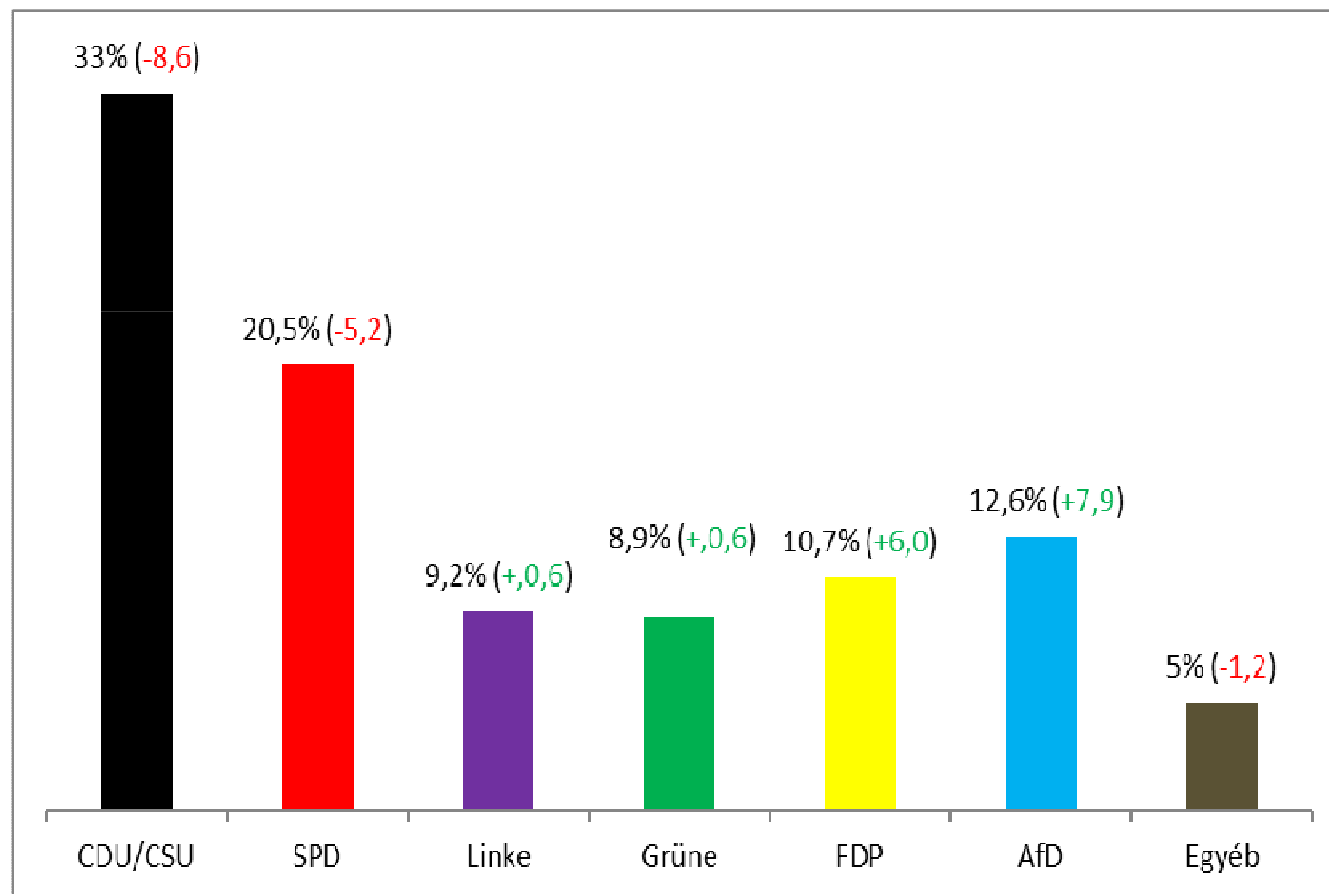
Németország gazdasága XIV.

(DIW, BMWI, IW Köln, Sachverständigen Rat, 2018)

	Kutatóintézetek		Szakértői tanács		Kormány		IW	
Mutatók/év	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Reál GDP (%)	1,9	2,0	2,0	2,2	2,0	1,9	2,25	2,0
Inflációs ráta (%)	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,6	1,75	1,5
Munkanélküliségi ráta (ILO, %)	3,6	3,3	3,8	3,7	3,5	3,2	3,75	3,5
Beruházások (%)	3,3	3,4	3,6	3,8	3,5	3,6	3,75	3,25
Magán fogy. (%)	1,8	1,7	1,9	1,8	1,8	1,6	1,75	1,5
Köz. fogy. (%)	1,6	1,7	1,7	1,8	1,6	1,7	1,5	1,5
Export (%)	3,7	4,4	3,8	4,5	3,5	4,0	4,0	4,0
ÁHT-egyenleg (GDP %-ában)	+0,9	+1,1	+1,0	+1,1	n.a.	n.a.	+0,8	+1,0
Folyó fiz. mérleg (GDP %-ában)	+7,8	+7,9	+7,7	+7,6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

A német belpolitikai helyzet I.

A 2017. szeptember 24-i szövetségi parlamenti választások eredménye (Zajka, 2017)

A német belpolitikai helyzet II.

- 👤 A tartományi választásokon mindkét nagypárt jelentősen veszített pozíciójából a négy évvel korábbi választási eredményhez képest. A német választók elégedetlenek voltak a nagykoalícióval, a nagypártoknak megújulásra lenne szükségük.
- 👤 Az AfD térnyerésének nem tulajdonítottak a németek nagy jelentőséget.
- 👤 Az SPD kezdetben kinyilvánította, hogy ellenzékben akar politizálni.
- 👤 A Jamaika-koalíció megalkotására vonatkozó tárgyalások eredménytelenek voltak: szövetségi szinten nem volt még ilyen sokszereplős koalíciós tárgyalás.
- 👤 2018. február 7-én megszületett a koalíciós megállapodás a CDU/CSU és az SPD között.
- 👤 2018. március elején az SPD tagsága támogatta a nagykoalíciót.

A német belpolitikai helyzet III.

Minisztériumok megoszlása az új
nagykoalícióban (Die Welt, 2018)

Die Verteilung der Ministerien in der Vergangenheit

Ministerium	2005	2013	2018
Verteidigung	CDU	CDU	CDU
Gesundheit	SPD	CDU	CDU
Ernährung und Landwirtschaft	CSU	CSU	CDU
Bildung und Forschung	CDU	CDU	CDU
Wirtschaft und Energie	CSU	SPD	CDU
Kanzleramtsminister	CDU	CDU	CDU
Außen	SPD	SPD	SPD
Finanzen	SPD	CDU	SPD
Justiz	SPD	SPD	SPD
Familie	CDU	SPD	SPD
Umwelt	SPD	SPD	SPD
Arbeit und Soziales	SPD	SPD	SPD
Inneres	CDU	CDU	CSU
Verkehr	SPD	CSU	CSU
Entwicklung	SPD	CSU	CSU

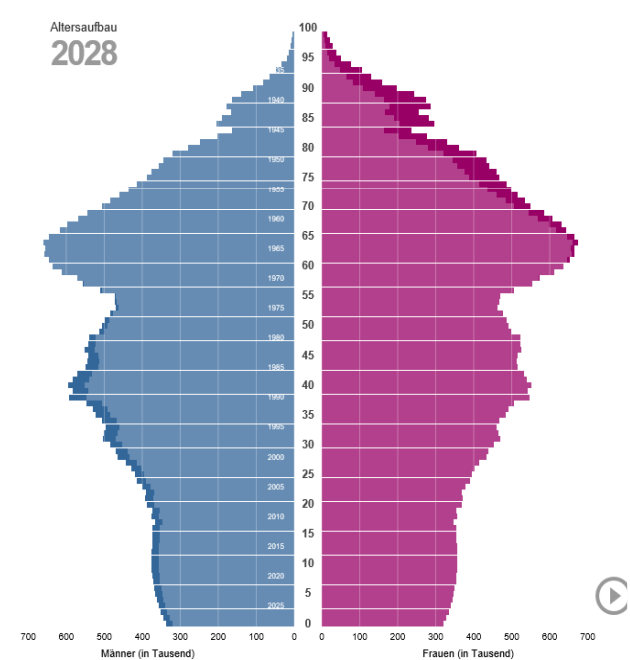
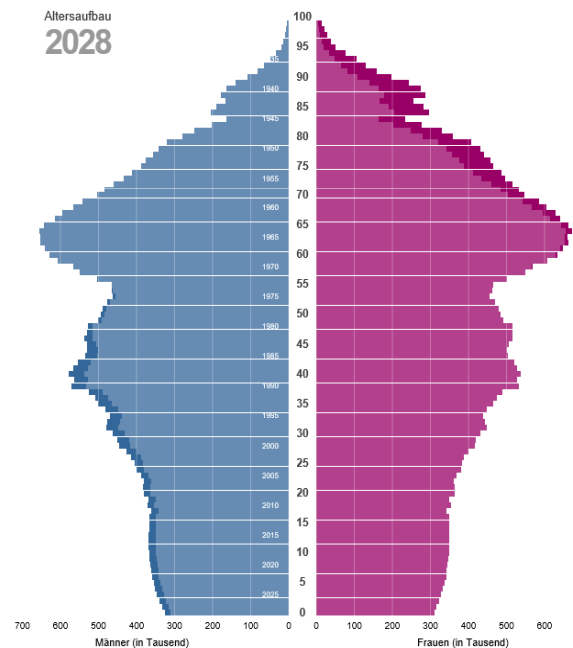
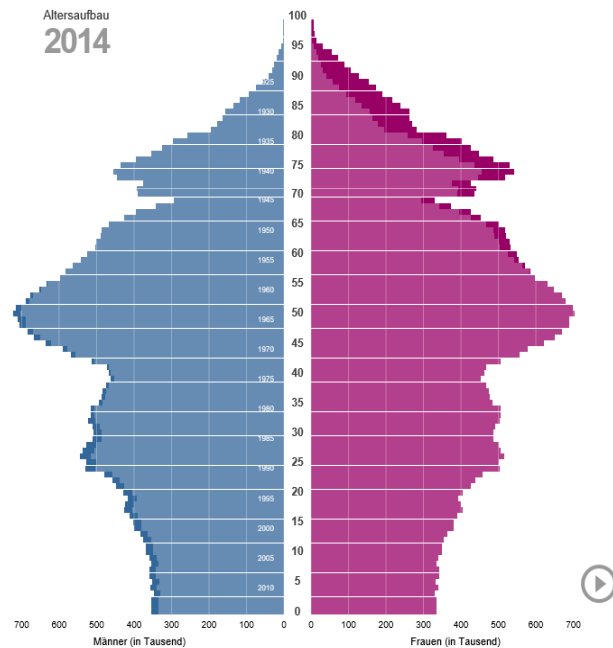
WELT

Quellen: dpa/tba/mk

Társadalmi-gazdasági kihívások Németország előtt

- 1 Demográfiai folyamatok
- 1 Munkaerőhiány
- 1 Migrációs háttérrel rendelkezők integrációja
- 1 Oktatási rendszer átalakítása
- 1 Digitalizáció megvalósítása a gyakorlatban
- 1 Rugalmasság növelése (munkaerőpiac, alkalmazkodás)
- 1 Reakcióidő csökkentése
- 1 Bizalom növelése (beruházások csúszása, költségeinek emelkedése, vállalati (pl.: dízel) botrányok, elhúzódó kormányalakítás)
- 1 Brexit, reformkényszerek az Európai Unióban

Németország korfája (Destatis, 2018)

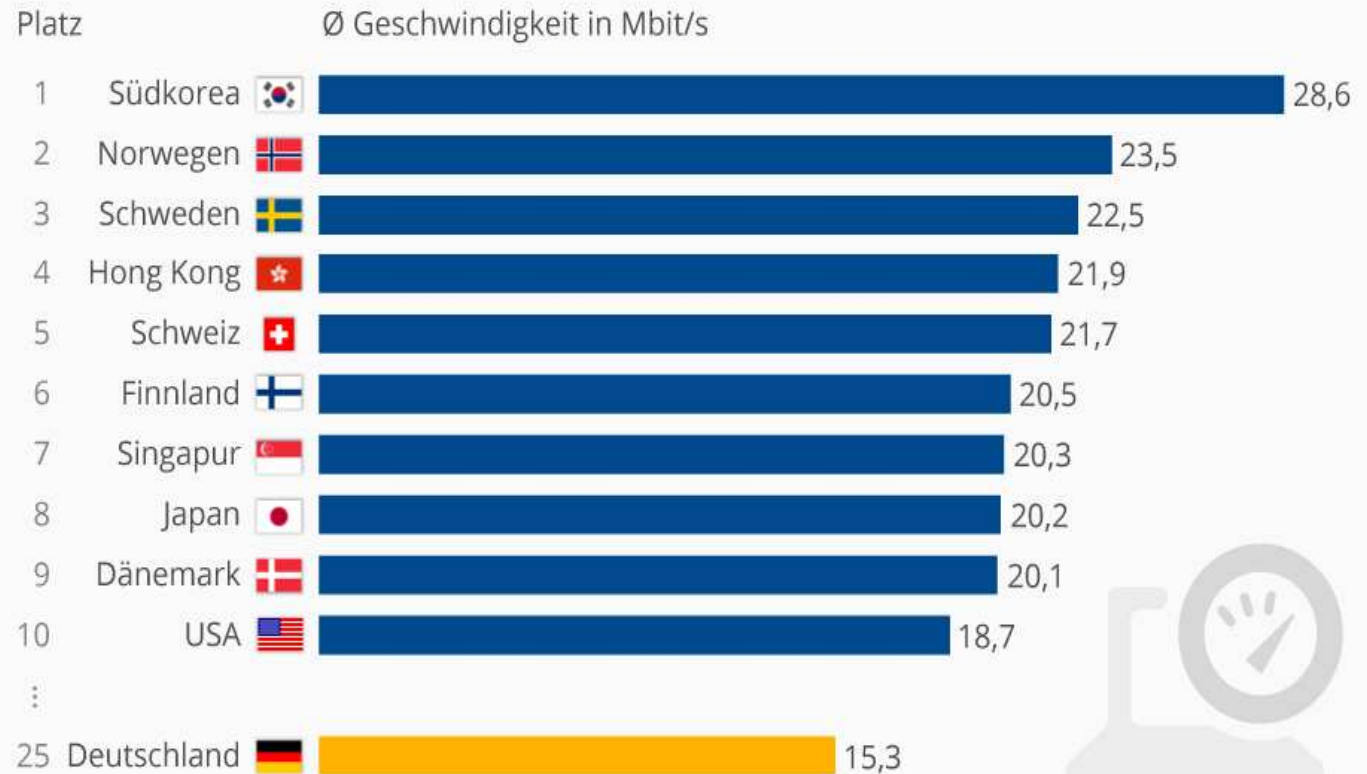

Internetsebensg (Mbit/s)

(Destatis, 2017)

Deutsches Web zu langsam für die Weltspitze

Die 10 Länder mit dem schnellsten Internetzugang + Deutschland im 1. Quartal 2017

@Statista_com

Quelle: Akamai

statista

Németország Európa-politikája I.

A német Európa-politika alapjai 1.

- ☞ Az európai integráció jelentette az NSZK számára a szuverenitás visszanyerését.
- ☞ Az NSZK az európai integráció révén jutott ismét „hatalomhoz”.
- ☞ Tudatos önkorlátozás jellemezte (pl.: biztonságpolitika, katonai akciók), többször nem vállalta a vezető szerepet, mert az a saját nemzeti érdekeivel ellentétes volt (pl.: Bretton Woods válságát követően).
- ☞ Az Európai Unió garantálja Európa és Németország számára a békét, a biztonságot és a jólétet.
- ☞ Az integráció kezdetekben a francia mintára épült, az Elysée-szerződést követően a német-francia tengely volt a meghatározó, míg a 2000-es évekre egyre erősebb lett a német dominancia.

Németország Európa-politikája I.

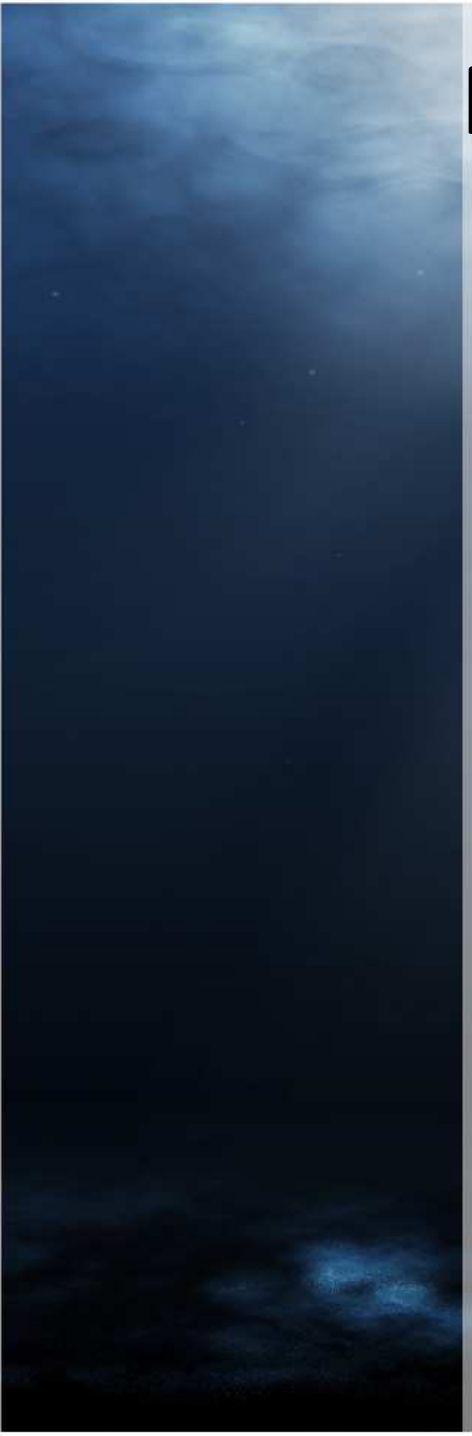
A német Európa-politika alapjai 2.

- ☛ Németország számára jelentette a legnagyobb előnyöket a belső piac és a gazdasági és monetáris unió megvalósítása.
- ☛ Az EU intézményrendszere jelentős mértékben hasonlít a német politikai berendezkedésre.
- ☛ François Hollande elnöksége alatt tovább növekedett a német „dominancia”.
- ☛ Németország meghatározó szerepet vállalt a szuverén adósságválság menedzselésében, az ukrajnai konfliktus kezelésében.
- ☛ A (saját mintára) létrejövő föderális Európa híve (egyedül neki vannak föderális tapasztalatai).
- ☛ Németország elkötelezett a politikai integráció megvalósítása mellett.

Németország Európa-politikája II.

Németország domináns szerepe

- Legnagyobb szavazati súly a Tanácsban.
- Legtöbb EP képviselő, meghatározó szerep az EP vezetésében.
- Legnagyobb gazdasági és exporthatalom.
- A közös költségvetés legnagyobb befizetője.
- Több meghatározó DG élén német vezető.
- A Bizottság új főtitkára a német Martin Selmayr.
- Az Európai Központi Bank elnöki posztjára a Bundesbank elnöke a legesélyesebb.

Németország Európa-politikája III.

A Brexit hatásai

- ▶ Az Egyesült Királyság és Németország kapcsolatrendszere általában feszültségektől volt terhes (kivétel Schröder-Blair).
- ▶ Németország súlya a döntéshozatalban tovább növekedik.
- ▶ A közös kül- és biztonságpolitikában az egyedüli európai uniós ENSZ BT tag Franciaország szerepe növekedhet.
- ▶ Nagy nyomás nehezedik a nettó befizető országokra, így Németországra is.
- ▶ Frankfurt am Main jelentősége növekedhet.
- ▶ Ismét erősödhet a német-francia tengely (Merkel-Macron együttműködés).

Németország Európa-politikája IV.

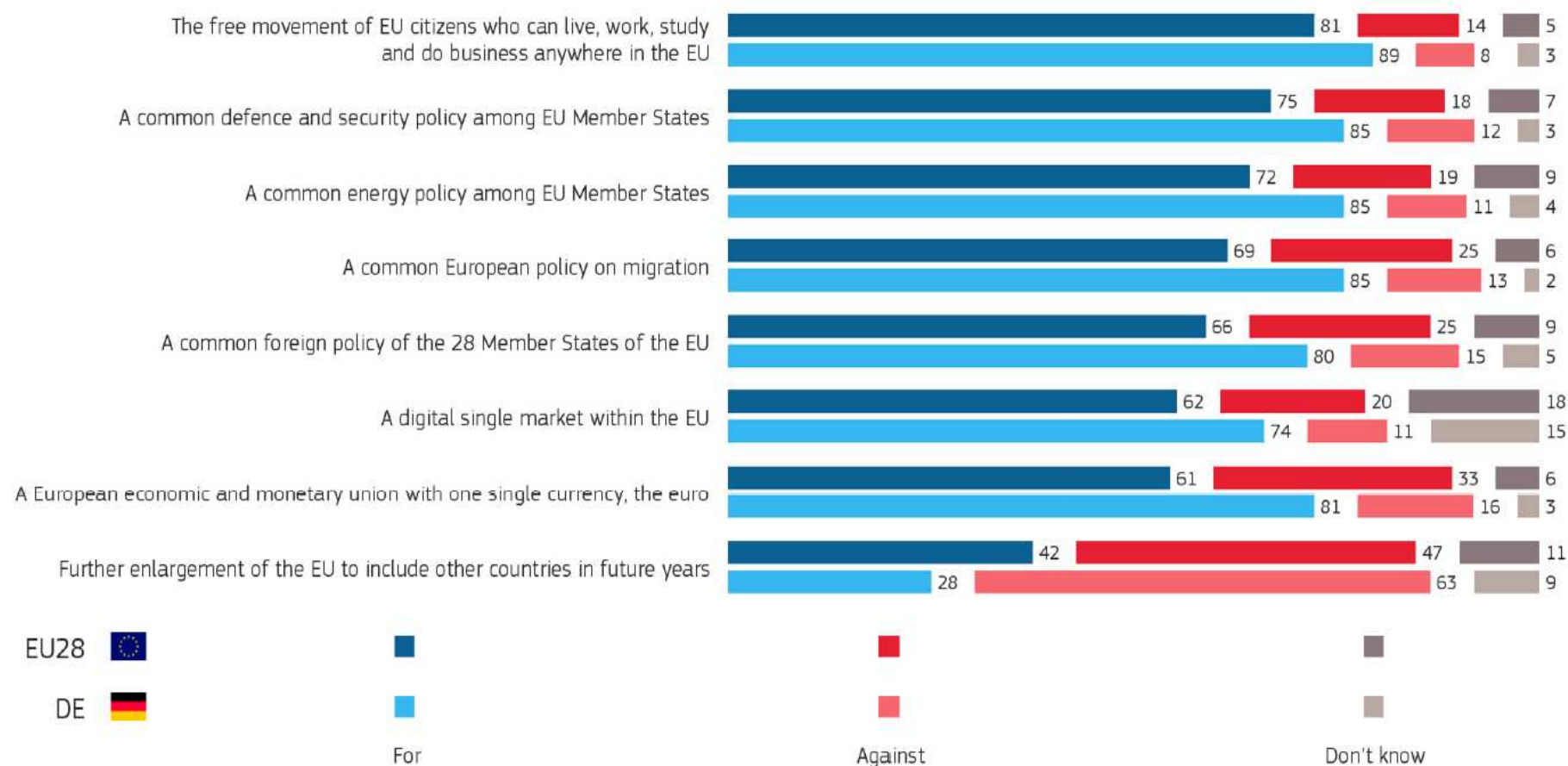
Legfontosabb témák (a koalíciós szerződés alapján is)

- ✓ Az euro(zóna) stabilitása
- ✓ Költségvetési fegyelem (pénzügyminiszterfüggő is!)
- ✓ Erős kül- és biztonságpolitika, közös hadsereg
- ✓ Illegális bevándorlás elleni védelem, közös bevándorlás- és menekültpolitika
- ✓ Versenyképesség növelése
- ✓ Digitalizáció
- ✓ Adóharmonizáció
- ✓ Európai Parlament szerepének erősítése
- ✓ Európai Valutaalap létrehozása (EMS továbbfejlesztésével)
- ✓ Bővítés (Nyugat-Balkán) a feltételek teljesítése terén

Az Európai Unió a német lakosság szemével (Eurobarometer, 2017)

QA16 What is your opinion on each of the following statements? Please tell me for each statement, whether you are for it or against it.

(%)

Összegzés, következtetések I.

- ▶▶ Németország az Európai Unió legnagyobb gazdaságaként folyamatosan növelte politikai befolyását az európai integrációban.
- ▶▶ A német gazdaság stabil, a növekedés szerkezete fenntartható.
- ▶▶ Az utóbbi években Németország több olyan társadalmi-gazdasági kihívással szembesült, amelyek megoldása még várat magára.
- ▶▶ A Brexitet követően a német vezető szerep erősödése várható (a biztonságpolitika kivételével).

Összegzés, következtetések II.

- ▶▶ A németek Európa-politikai törekvéseit, céljait alapvetően a saját nemzeti érdekek, különösen a német gazdaság és ipar versenyképessége határozza meg.
- ▶▶ A közeljövőben négy téma biztosan meghatározó lesz a német Európa-politika terén: az euro(zóna) stabilitása, az adóharmonizáció, a közös katonai erő kérdése és az illegális bevándorlás kezelése.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!